

BASEL II SØJLE 3 - OPLYSNINGER FOR ANDELSKASSEN OIKOS I 2018

Risikorapport iht. Kapitaldækningsbekendtgørelsen

Ifølge CRR forordningens artikel 431 til 455 skal Andelskassen Oikos (herefter Oikos) offentliggøre oplysninger om sine finansielle risici og politikker for styring af de finansielle risici. Oikos offentliggør oplysningerne på hjemmesiden (www.oikos.dk).

Målsætning og risikopolitikker

Oikos er eksponeret for forskellige typer af risici for at lide tab. Formålet med Oikos' politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder. Det er Oikos' politik kun at påtage sig risici, som er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som andelskassen drives efter, og som andelskassen har de kompetencemæssige ressourcer til at styre.

Oikos' bestyrelse fastlægger forretningsgange og retningslinjer med politikker som værnere om Oikos' soliditet. Bestyrelsen og direktionen udvikler løbende disse værktøjer for at kunne identificere og styre de risici, som dagligt påvirker andelskassen.

Oikos er et lille pengeinstitut, hvor direktionen er involveret i den daglige drift, og direktøren varetager som risikoansvarlig også det overordnede ansvar for risikostyringsfunktionen. Direktionen rapporterer til bestyrelsen vedrørende likviditetsrisiko, kreditrisiko, markedsrisiko og operationel risiko ifm. bestyrelsesmøder. Dele af rapporteringen kan uddelegeres til medarbejdere.

Desuden modtager bestyrelsen en kvartalsvis rapportering, der indeholder de aktuelle tal samt udvikling henover tid for så vidt angår likviditet, udlån og udvikling i andelskassens samlede kreditrisici. Der rapporteres også om eventuelle operationelle risici i den forgangne periode, og bestyrelsen modtager løbende rapportering omkring forventet årsresultat.

Kreditrisiko

De væsentligste risici for Oikos vedrører kreditgivning og kundernes evne til at betale Oikos' tilgodehavende tilbage. Oikos' kreditvurdering er derfor tilrettelagt, så kreditterne til stadighed ligger inden for bestyrelsens vedtagne rammer og forventet sikkerhed.

Oikos' kreditvurderinger er baseret på indsigt i kundernes økonomiske forhold og kundernes evne og vilje til at opfylde de påtagne forpligtigelser.

Andelskassens udlån er fortrinsvis inden for andelsboliglån, hvilket skyldes andelskassens fokus på dette udlånssegment men også typen af kunder, som betragter Oikos som et alternativt pengeinstitut over for den traditionelle banksektor.

Derfor er udviklingen på netop andelsboligmarkedet af overordentlig vigtig betydning for andelskassen, og selvom andelsboligmarkedet som oftest er mere stabilt end den øvrige del af boligmarkedet, er det ikke desto mindre essentielt for andelskassen nøje at følge med i andelsboligmarkedet og løbende vurdere de risici, som netop det marked repræsenterer.

Andelskassen har derfor de seneste par år haft øget fokus på kreditvurdering i forbindelse med optagelse af andelsboliglån samt på vurdering af selve andelsboligforeningen og herunder vurdering af ejendomsværdi, foreningens gæld og gældssammensætning, valuarvurdering og maksimalværdien.

I en tid, hvor renteniveauet er forholdsvis lavt, er der ligeledes grund til at fremhæve risici forbundet med udlånsvæksten. Den større villighed til at stifte gæld ved lave renter gør, at der er stigende eksponeringer på kreditsiden, hvorfor andelskassen sørger for kontinuerligt at kontrollere udlånsvæksten således at vi sikrer os mod overeksponering.

Oikos har nogle enkelte større eksponeringer med internationale organisationer, der er sikret ved garantier. Oikos' kreditrisiko er i øvrigt spredt på en lang række mindre eksponeringer, og det tilstræbes at enkelteksponeringer kun kortvarigt overstiger 10 % af egenkapitalen for så vidt angår den ikke-sikrede del af eksponeringen.

Omfanget af store eksponeringer, der udgør mere end 10 % af kapitalgrundlaget, tilstræbes at ligge på et niveau omkring 200 % af kapitalgrundlaget - dog maksimalt 350 % af kapitalgrundlaget. Store eksponeringer, der udgør mere end 10 % af kapitalgrundlaget, skal som hovedregel være fuldt sikrede - dog maksimum en blanco andel på 15 %.

Ifm. kreditvurdering tilstræbes det, at Oikos har den højest opnåelige sikkerhedsmæssige afdækning af risikoen på eksponeringen. De vigtigste sikkerhedstyper er fast ejendom, biler, kautioner og garantier.

Relativ fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier

Erhverv, herunder:		
a.	Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri.....	1
b.	Handel	1
c.	Information og kommunikation	2
d.	Øvrige erhverv	7
	Erhverv i alt.....	11
	Private	89
	I alt.....	100

Direktionen følger løbende alle udlån over 350.000 kr. på individuel basis. Øvrige udlån og garantier overvåges på gruppebasis, dog sådan, at når objektive indikatorer viser, at der kan opstå et konkret problem med en eksponering, bliver disse ligeledes vurderet individuelt.

Kunderne klassificeres i grupper i overensstemmelse med den risiko, der vurderes at være forbundet med lån til netop denne kunde og her benytter andelskassen Finanstilsynets bonitetsklassificering. Klassificeringen sker for privatkunder på baggrund af rådighedsbeløb, sikkerhed og reel formue, mens erhvervskunder klassificeres efter indtjening, egenkapital (solvens) og sikkerhed. Oikos har dog få erhvervskunder med udlånsengagement.

Markedsrisiko

Markedsrisikoen er risiko for tab på ændringer i renter, aktiekurser og valutakurser.

Det er Oikos' politik, at markedsrisiciene holdes på et lavt niveau. Oikos' udlåns- og indlånsforretninger samt mellemværende med andre kreditinstitutter er for hovedpartens vedkommende indgået på variabel rentebasis.

Oikos' valutarisiko består primært af udlån i udenlandsk valuta og udenlandske kapitalandele.

Oikos ejer hverken domicil- eller investeringsejendomme.

Valutarisici	2018
Mellemværende i fremmed valuta	
Aktiver i fremmed valuta	2,40 %
Forpligtelser i fremmed valuta.....	0
I alt	2,40 %
Beregnet renterisiko	2018
Renterisiko i procent	0,50 %

Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning.

Aktierisiko

Ved udgangen af 2018 udgjorde Oikos' aktiebeholdning, der udelukkende består af anlægsbeholdning, en kursværdi på kr. 913.045 mod kr. 909.680 ultimo 2017. Beholdningen består alene af unoterede kapitalandele i danske og udenlandske kreditinstitutter samt aktieandele i andelskassens datacentral SDC. Stigningen i samlet kursværdi skyldes alene kursstigning på SDC-aktieandele.

Via rapportering fra direktionen til bestyrelsesmøderne følger bestyrelsen løbende denne puljes udvikling.

Oikos' aktiebeholdning vurderes til at være af en forsvarlig størrelse ift. andelskassens størrelse. Den reelle beholdning for kursfølsomme børsnoterede aktier er kr.0. Det betyder en begrænset risiko for kurstab.

Likviditetsrisiko

Det er Oikos' mål, at udlån skal finansieres af summen af indlån fra kunder og egenkapital. Oikos har en høj likviditetsoverdækning.

Det tilstræbes endvidere, at Oikos i tilfælde af likviditetskrise vil kunne klare de lovpligtige likviditetskrav uden væsentlige træk på andre pengeinstitutters ubekræftede lines.

LCR likviditetsoverdækning i forhold til kravene i lov om finansiel virksomhed udgjorde 147,65 % pr. 31.12 2018.

Operationel risiko

Operationelle risici omfatter risiko for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl, systemfejl og eksterne begivenheder.

For at mindske tab har bestyrelsen udarbejdet en beredskabsplan for medarbejderne, samt forretningsgang for IT-sikkerhed, samt minimumskrav til håndtering af følsomme oplysninger.

Andelskassen er henset til organisationens størrelse og antal medarbejdere udsat for en potentiel risiko i forhold til nøglemedarbejdere. Andelskassens ledelse arbejder løbende på at minimere risikoen på dette område ved udarbejdelse af forretningsgange og arbejdsbeskrivelser på relevante områder.

Direktionen holder sig løbende orienteret om de tab og begivenheder, som vurderes at kunne blive til operationelle risici. Eventuelle sager forelægges bestyrelsen i forbindelse med bestyrelsesmøderne, og der foretages en vurdering af sagens karakter, og hvorvidt forretningsgange og instrukser skal justeres og forbedres med henblik på at minimere de operationelle risici.

IT-forsyningen, som er et væsentligt område ved vurdering af operationelle risici, er siden 2016 blevet væsentligt styrket efter konvertering til ny datacentral, SDC, og dermed styrket IT-plattform, hvilket fremtidssikrer IT-forsyningen og minimerer de operationelle risici på IT-området.

Opgørelse af solvensbehovet ift. mindstekravet om 8%.

Risiko på kapitalgrundlaget (solvensbehovet)

Oikos benytter 8+metoden til at opgøre det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehovet. Lokale Pengeinstitutter har udsendt en solvensbehovsmodel, som er baseret på 8+ metoden. Udgangspunktet er minimumskravet på 8 % af de risikovægtede poster (søjle I-kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen af de risikovægtede poster.

Ifølge bestyrelsens beregninger og vurderinger er Oikos' solvensprocent ikke tilfredsstillende for at kunne dække de eksisterende kapitalkrav. Andelskassens bestyrelse har dog de seneste år haft øget fokus på at tilføre andelskassen yderligere kapital, således at kapitalforholdene styrkes til at modstå fremtidige NEP-krav, aktivering af kontracyklisk buffer og andelskassens ønskede og forventede vækst.

Andelskassen fik i 2018 styrket sin egenkapital med 6,5 % men med samtidig forøgelse af andelskassens interne solvensbehov med 3,6 procentpoint, resulterer det i at andelskassens kapitalforhold ved udgangen af 2018 ikke er tilfredsstillende. Andelskassen arbejder dog med konkrete tiltag til at nedbringe solvensbehovet og øge solvensprocenten. Tiltag, der effektueres primo 2019.

Solvansen er pr. 31. december 2018 opgjort til 14,42 %.

Oikos har opgjort det individuelle solvensbehov til 13,54 %.

Opgørelse og dokumentation for Oikos' solvensbehov og tilstrækkelig kapitalgrundlag udarbejdes ifm. halvårsregnskabet og årsindberetningen til Finanstilsynet og offentliggøres i særskilt dokument på Oikos' hjemmeside www.oikos.dk.

Oikos' forretninger er hovedsageligt ind- og udlån, derfor vurderes ovenstående procedure at være tilstrækkelig til at følge udviklingen i solvensen.

Oikos' kapitalgrundlag består af kernekapital, dvs. andelskapital og overført overskud samt supplerende kapital.

Kapitalgrundlag

Oikos' kapitalgrundlag pr. 31. december 2018 er opgjort således:

	t. kr.
<u>Kernekapital</u>	
Andelskapital	5.746
Overført overskud	+ 3.271
Kernekapital i alt	9.017
Fradrag i kernekapitalen	933
Kernekapital efter fradrag	8.084
<u>Supplerende kapital</u>	500
Opskrivningshenlæggelser	0
Kapitalgrundlaget før fradrag	8.584
Fradrag i kapitalgrundlaget	0
Kapitalgrundlaget efter fradrag	8.584

Værdiforringende fordringer

Der henvises til Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 52, stk. 3, for så vidt angår en definition af værdiforringede fordringer. Definitionen lyder således:

Hvis der er indtruffet en objektiv indikation for værdiforringelse (OIK), jfr. stk. 2, og den eller de pågældende begivenheder har en virkning på størrelsen af de forventede fremtidige betalinger fra udlånet eller tilgodehavendet, der kan måles pålideligt, skal udlånet eller tilgodehavendet nedskrives med forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger fra udlånet eller tilgodehavendet.

For definition af misligholdte fordringer henvises til kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 3, punkt 20 og 21, hvori der står:

Ved restance forstås, at en modpart i over 90 dage har været i restance eller overtræk med en beløbsstørrelse, som anses som værende væsentlig. Der er tale om restance, når modparten ikke betaler ydelser i takt med, at de forfalder, indfrier sin gæld på et aftalt tidspunkt, eller når et meddelt kreditmaksimum for kassekreditter og lignende overskrides.

Ved væsentlig, jf. pkt. 20 forstås, at det samlede beløb i restance på modpartens engagement, jfr. § 5 stk. 1, nr. 16 i FiL, udgør 1.000 kr. eller mere for så vidt angår detaileksponeringer, og 10.000 kr. for alle andre eksponeringer overfor virksomheden, virksomhedens moderselskab og deres datterselskaber.

Værdiforringede fordringer og individuelle nedskrivninger udgjorde for året 2018 netto -548 t.kr.